

★
watch docs
together
eu

Materiały do dyskusji

Nagroda im. Sacharowa za wolność myśli

Materiały do dyskusji

Nagroda im. Sacharowa za wolność myśli

Opracowanie: Maciej Sopyło, współpraca: Zuzanna Piechowicz

ORGANIZATORZY

 HELSIŃSKA FUNDACJA
PRAW CZŁOWIEKA

 WATCH
DOCS

WSPÓŁFINANSOWANIE

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach programu dotacji Parlamentu Europejskiego w dziedzinie komunikacji. Parlament Europejski nie uczestniczył w przygotowaniu materiałów; podane informacje nie są dla niego wiążące i nie ponosi on żadnej odpowiedzialności za informacje i stanowiska wyrażone w ramach projektu, za które zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami odpowiedzialni są wyłącznie autorzy, osoby udzielające wywiadów, wydawcy lub nadawcy programu. Parlament Europejski nie może być również pociągany do odpowiedzialności za pośrednie lub bezpośrednie szkody mogące wynikać z realizacji projektu.

Nagroda im. Sacharowa za wolność myśli

Nagroda im. Sacharowa za wolność myśli przyznawana jest przez Parlament Europejski od 1988 roku. To wyróżnienie przyznawane osobom, grupom osób i instytucjom szczególnie zasłużonym na rzecz walki o prawa człowieka. Wśród laureatów i laureatek znajdują się dorośli i dzieci, osoby wolne i przebywające w więzieniach, ci, którzy cały czas walczą o sprawę i ci, którzy oddali za nią życie.

Przybliżenie sylwetki i działalności patrona nagrody - Andrieja Sacharowa czy sylwetek laureatów i laureatek to doskonała droga do podniesienia świadomości roli praw człowieka we współczesnym świecie, ich znaczenia i wpływu na życie każdego z nas, także w Polsce.

Poniżej prezentujemy ćwiczenia, które mogą pomóc osiągnąć te cele. Ćwiczenia pomyślane zostały jako pewna całość, ale można je także realizować pojedynczo, sięgając w kolejnych po pewne elementy wiedzy z poprzednich.

W zależności od wieku uczestniczących osób (scenariusz pisany był z myślą o uczniach i uczennicach szkół ponadpodstawowych oraz o osobach dorosłych) i ich potrzeb oraz czasu na przeprowadzenie zajęć, można wybrać odpowiedni wariant danego ćwiczenia.

Opis metody pracy

Poszczególne ćwiczenia opisane są według cyklu Davida Kolba (nauczanie przez doświadczenie). Jego cztery etapy nawiązują do różnych stylów uczenia, dzięki którym przyswajamy wiedzę:

Etap pierwszy polega na daniu grupie konkretnego doświadczenia - przeżycia czegoś, zaangażowania emocjonalnego. To doskonały sposób zbudowania uważności, zetknięcia z tym, co będzie przedmiotem zajęć.

Etap drugi to refleksja - omówienie tego, co było udziałem grupy. Pozwala odreagować emocje, ale także zastanowić się, co się wydarzyło, co było udziałem grupy, jakie to było doświadczenie dla uczestników, jak się w nim czuli.

Etap trzeci nazywany jest uogólnieniem, wiedzą czy teorią. To etap, w którym - w postaci mini wykładu lub w interakcji z grupą - osoba prowadząca przekłada doświadczenie i refleksję na wiedzę ogólniejszą.

Etap czwarty to zastosowanie - pokazanie, jak w praktyczny sposób wykorzystać zdobytą wiedzę w życiu.

Więcej o cyklu Kolba i jego stosowaniu można przeczytać m.in. w publikacji: Maria Ejchart Dubois, Maciej Sopyło, Jak ciekawie uczyć o Konstytucji i prawie. Tydzień Konstytucyjny dla Nauczycieli i Nauczycielek, Stowarzyszenie im. prof. Zbigniewa Hołdy, Warszawa 2019, str. 18.

Cele

1. Poznanie sylwetki i wartości Andrieja Sacharowa.
2. Poznanie idei i wartości Nagrody im. Andrieja Sacharowa.
3. Pokazanie przez pryzmat nagrody wybranych zagadnień praw człowieka.
4. Uporządkowanie podstawowych pojęć i pogłębienie wiedzy o wybranych prawach człowieka i podniesienie świadomości ich znaczenia.
5. Budowanie poczucia sprawczości i wpływu oraz zachęcanie do aktywności obywatelskiej.

Cel dodatkowy

1. Poszerzenie umiejętności z zakresu edukacji medialnej i cyfrowej: umiejętności wyszukiwania informacji i wyboru wiarygodnych źródeł.

2. Poszerzenie umiejętności krytycznego myślenia: umiejętności analizy oraz logicznego argumentowania.

Rezultaty

Po zakończeniu warsztatów osoba uczestnicząca:

1. Wie, kim był Andriej Sacharow, zna wartości, które przyświecały jego działaniom.
2. Wie, czym jest Nagroda Andrieja Sacharowa, kto i za co ją przyznaje.
3. Zna wybrane sylwetki osób, które otrzymały nagrodę.
4. Zna i rozumie podstawowe pojęcia praw człowieka.
5. Rozumie istotę i znaczenie wybranych praw człowieka.
6. Ma świadomość i rozumie wpływ przestrzegania praw człowieka na życie obywateli i obywaterek, w tym jej samej.
7. Ma większe poczucie wpływu na rzeczywistość, znaczenie wartości wyrażania własnego zdania oraz większą gotowość zabierania głosu w ważnych dla niej sprawach.

Dodatkowe rezultaty

8. Potrafi wyszukać informacje na wybrany temat.

9. Wie, że należy zwrócić uwagę na to, kto jest autorem/autorką wyszukanej informacji.
10. Potrafi uzasadnić swoją opinię, dobrać argumenty i bronić i uzasadnić je na forum.

Szczegółowe metody i techniki pracy

- praca indywidualna
- praca na forum,
- praca w grupach,
- burza mózgów,
- mini wykład,
- praca z wykorzystaniem własnych telefonów komórkowych - w myśl filozofii BYOD - bring your own device (przynies swój własny sprzęt).
- praca z programem Kahoot (opcjonalnie).

Przebieg warsztatu

Zapowiedz krótko, że dzisiejsze warsztaty (lekcja/spotkanie) poświęcone będzie postaci Andrieja Sacharowa i nagrodzie jego imienia a przede wszystkim - ideom i wartościom, których bronił oraz ich roli i znaczeniu dziś i przełożeniu na świat, także nasz (osób uczestniczących - dalej OU).

Ćwiczenie I.

Andriej Sacharow i nagroda jego imienia.

Co to są prawa człowieka?

Potrzebny czas: 35 minut - 50 minut

Materiały dodatkowe:

- prezentacja zawierająca najważniejsze informacje o postaci Andrieja Sacharowa, nagrodzie jego imienia oraz wprowadzająca pojęcie praw człowieka (pdf)
- gra Kahoot (dostęp umożliwiający pobranie gry)

Przebieg ćwiczenia

Doświadczenie wariant I

Pokaż osobom uczestniczącym (dalej: OU) film o Andrieju Sacharowie zamieszczony na stronie Parlamentu Europejskiego. Poproś, by OU skoncentrowały się na razie na samej osobie Andrieja Sacharowa, nie na nagrodzie jego imienia (możesz zapowiedzieć, że o nagrodzie porozmawiacie nieco później): <https://www.europarl.europa.eu/sakharovprize/pl/the-prize/andrei-sakharov>

Potrzebny czas: około 8 minut.

Potrzebne materiały: link do filmu i komputer z dostępem do sieci, ekran lub rzutnik (by móc go odtworzyć).

Refleksja wariant I

Zapytaj OU co myślą o postaci Andrieja Sacharowa? Co było podstawowym narzędziem Andrieja Sacharowa w jego działaniach? Co przede wszystkim robił? [zabieranie głosu, patrz prezentacja].

Potrzebny czas: około 5 minut

Doświadczenie wariant II

Podziel osoby uczestniczące na trzy-czteruosobowe grupy. Upewnij się, że w każdej grupie są przynajmniej 1-2 osoby wyposażone w telefon komórkowy z dostępem do sieci, gotowe ich użyć.

Poproś, by OU:

1. wyszukały informacje o Andrieju Sacharowie.
2. wspólnie wybrały dwa źródła, które warto dodatkowo przeczytać. Poproś, by zapamiętały kryteria tej decyzji (dlaczego akurat te, a nie inne źródła?).
3. przeczytały informację i dowiedziały się:
 - kim był Andriej Sacharow?
 - czym się zajmował?
 - Jakie dwa-trzy słowa-klucze dla działalności Andrieja Sacharowa by wybrali? Poproś o ich zapisanie.

Potrzebny czas: 15 minut

Potrzebne materiały: komórki OU z dostępem do sieci, kartki i długopisy/flamastry dla każdej z grup do zanotowania wyników poszukiwań.

Refleksja wariant II

1. Zapytaj OU jak im się pracowało? Czy zadanie było łatwe, czy trudne?
2. Na podstawie jakich kryteriów decydowali, które źródła wybrać do pogłębienia wiedzy o Sacharowie?
3. Zapytaj OU, co było podstawowym narzędziem Andrieja Sacharowa w jego działaniach? Co przede wszystkim robił? [zabieranie głosu, patrz prezentacja].

[Wskazówka. Celem punktu drugiego omówienia ćwiczenia jest wyrabianie w OU zwyczaju zwracania uwagi na źródło, z którego czerpią informacje. Nie musicie dojść do wspólnej listy wiarygodnych źródeł. Istotne jest, by sprawdzić, czy OU zwrócili uwagę na to, z jakiego źródła czytają informacje, dlaczego je wybrali i czy potrafią uzasadnić ten wybór. Jeśli zauważysz, że wśród źródeł są mało wiarygodne - np social media osób prywatnych, popularne wśród uczniów i uczennic serwisy z brykami i definicjami - warto zwrócić na to ich

uwagę, np pytając, czy takie źródła dają rękojmię jakości, czy może warto wybrać inne].

Potrzebny czas: około 10 minut.

Wiedza

Zbierz od OU najważniejsze informacje o Andrieju Sacharowie oraz wybrane słowa - klucze. Zapisz je.

Możesz posłużyć się tutaj materiałem dodatkowym scenariusza - prezentacją. Pamiętaj jednak, by dać tu przestrzeń na podzielenie się przez grupy wynikami ich pracy - by nie miały poczucia, że ich wysiłek poszedł na marne.

W razie potrzeby uzupełnij wypowiedzi OU o ważne pojęcia, które nie padły, jak prawa człowieka, dysydent, cenzura, dezinformacja. Komentuj, pogłębiaj to, co mówią. Wyjaśnij, czym jest Nagroda Sacharowa, wprowadź pojęcie praw człowieka - posłuż się tu prezentacją.

[Wskazówka. W ramach przygotowania się do zajęć zachęcamy do przeczytania tekstu Marka Nowickiego (pierwszego prezesa Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka) pt "Co to są prawa człowieka?" oraz informacji o Nagrodzie Sacharowa na stronie Parlamentu Europejskiego - patrz bibliografią].

Potrzebny czas: do 10 minut, dodatkowo około 10 minut na grę w programie Kahoot.

Potrzebne materiały: markery oraz papier flipchartowy lub tablica do zebrania efektów pracy grup, prezentacja i sprzęt potrzebny do jej wyświetlenia.

Zastosowanie

Zapytaj OU, czy zabierają głos w ważnych dla nich sprawach? Czy są sprawy, może prawa człowieka, w których chciałyby to robić? Jeśli tak, jakie to sprawy i dlaczego są dla nich ważne?

Potrzebny czas: około 10 - 15 minut.

Ćwiczenie II. Laureaci i laureatki Nagrody Andrieja Sacharowa i prawa człowieka, o które walczyli.

Potrzebny czas: 45 - 80 minut.

Materiały dodatkowe:

- prezentacja zawierająca sylwetki wybranych laureatek i laureatów Nagrody Andrieja Sacharowa i informacje o prawach człowieka, których bronili.
- fiszki z laureatami i laureatkami Nagrody Sacharowa (opcja I)
- materiały do samodzielnego przygotowania fiszek (opcja II)

Przebieg ćwiczenia

Doświadczenie wariant I:

1. Podziel OU na 4osobowe grupy. Rozdaj grupom gotowe fiszki z informacjami o laureatach i laureatkach Nagrody Sacharowa. Daj im czas na zapoznanie się z nimi. Poproś, by znalazły więcej informacji o postaciach, które przypadły im w udziale (zadbaj, by w każdej grupie była przynajmniej jedna osoba z telefonem z

dostępem do sieci). Możesz podać OU adres strony Parlamentu Europejskiego - wiarygodnego, źródła, w którym znajdują potrzebne informacje: <https://www.europarl.europa.eu/sakharovprize/pl/home>. Lub poprzedzić ćwiczenie wspólnym szukaniem wiarygodnych źródeł o Nagrodzie.

2. Zaproś grupy do krótkiej prezentacji postaci (informacje z fiszki plus ewentualnie jedna dodatkowa informacja znaleziona przez grupę samodzielnie w sieci) i przyklejenia fiszek na tablicy lub dużym kawałku szarego papieru lub kartonu (np z pomocą taśmy malarskiej) lub mapy świata. Przyczepianie na papierze lub kartonie czy mapie umożliwi zachowanie efektów pracy w postaci plakatu):

- chętna grupa prezentuje jednego, wybranego laureata bądź laureatkę (np. "Dżafar Panahi, nagroda w 2012 r.. Wielokrotnie nagradzany irański twórca

filmowy, obnaża niesprawiedliwość i prześladowania. Opowiada się za wolnością artystyczną i potępia karę śmierci." i przyklepia fiszkę.

- kolejna prezentuje następnego laureata lub laureatkę szukając podobieństw z pierwszą, zaprezentowaną już postacią lub postaciami, np. "Prezentujemy Wam postać Ołeha Sencowa, bo również jest twórcą filmowym. Więziony w Rosji w latach 2014 - 2019, jest źródłem inspiracji dla osób cierpiących prześladowania oraz symbolem walki o uwolnienie więźniów politycznych przetrzymywanych w Rosji i na całym świecie.
- kolejne grupy zgłaszają się do prezentacji szukając podobieństw z co najmniej jednym zaprezentowanym już laureatem lub laureatką. Co może łączyć? Prawo, o które walczą (np. wolność słowa). Wykonywany zawód (np. filmowiec). Sankcje, które spotkały działające osoby (np. więzienie). Grupa,

o którą walczą (np. dzieci, więźniowie i więźniarki polityczne).

- Przyczepiajcie fiszki z kolejnymi laureatami i laureatkami, zaznaczajcie i podpisujcie powiązania między nimi.

3. W zależności od czasu, którym dysponujesz, wielkości i zaangażowania OU, przebieg prezentacji i sposób porządkowania fiszek możesz nieco uprościć.

- Ogranicz liczbę laureatów i laureatek, którym się przyjrzyjecie. Wybierając weź pod uwagę wiek, zainteresowania i specyfikę OU, z którymi pracujesz. Zadbaj o to, by do pracy wybrać laureatów i laureatki różniące się od siebie.
- Zamiast zaznaczać powiązania między fiszkami, przyczepiajcie je po prostu po kolei do mapy, a to, co łączy laureatów i laureatki wypisz po prostu obok na tablicy, porządkując kategorie (np. prawa człowieka, którymi się zajmują, sankcje, które ich spotkały, kraje, z których pochodzą, grupy, o które walczą itd.).

Niezależnie od sposobu, który wybierzesz, dla powodzenia ćwiczenia (utrzymania zainteresowania i uważności grupy) wypowiedzi OU o danym laureacie i laureatce muszą być zwięzłe i krótkie.

Potrzebny czas: około 20 - 30 minut (w zależności od sposobu prezentacji wyników pracy)

Potrzebne materiały: fiszki z laureatami i laureatkami Nagrody, dostęp do sieci (poprzez telefony OU), przestrzeń do przyczepiania fiszek podczas prezentacji, flamastry/kreda do notowania powiązań między laureatami i laureatkami.

Doświadczenie wariant II

Rozdaj grupom fiszki do samodzielnego uzupełnienia. Na każdej znajduje się imię i nazwisko laureata/laureatki Nagrody Sacharowa oraz data jej przyznania oraz kwestie do samodzielnego uzupełnienia:

- Skąd pochodzi?
- Kim jest?
- O co walczył/walczyła?

Podziel OU na grupy, rozdaj fiszki i poproś o uzupełnienie informacji. Możesz podać OU adres strony Parlamentu Europejskiego - wiarygodnego, źródła, w którym znajdą potrzebne informacje: <https://www.europarl.europa.eu/sakharovprize/pl/home>. Lub poprzedzić ćwiczenie wspólnym szukaniem wiarygodnych źródeł o Nagrodzie. Dalej postępuj zgodnie z opisem doświadczenia w wariantcie I (patrz wyżej).

Potrzebny czas: 30 - 40 minut (w zależności od sposobu prezentacji wyników pracy)

Potrzebne materiały: fiszki z laureatami i laureatkami Nagrody - wersja do samodzielnego uzupełniania, dostęp do sieci (poprzez telefony OU), przestrzeń do przyczepiania fiszek podczas prezentacji, flamastry/kreda do notowania powiązań między laureatami i laureatkami.

Refleksja

Zapytaj, o OU, o czym myślą patrząc na efekty pracy. O prawach człowieka. O osobach, które o nie się upominają. Co mają w głowie? Nie bój się początkowej ciszy, która może zapaść, wytrzymaj ją. Refleksje i dyskusje w tej części mogą być bardzo ciekawe i stanowić dla

Ciebie ważną informację o wiedzy OU podpowiadającą, jak pracować z nimi dalej w obszarze praw człowieka.

ã : około 5 - 15 minut

Wiedza

Uporządkuj wiedzę OU o prawach człowieka. Wprowadź pojęcia i informacje z prezentacji. Dostosuj wiedzę i przykłady do potrzeb OU (nie musisz pokazywać wszystkich slajdów).

Potrzebny czas: około 10 - 15 minut.

Potrzebne materiały: prezentacja i sprzęt potrzebny do jej wyświetlenia.

Zastosowanie

Wróć do prezentowanych sylwetek laureatów i laureatek nagrody. Zapytaj OU:

- Która postać jest im bliska (najbliższa) i dlaczego?
- Które prawo człowieka jest dla nich szczególnie ważne i dlaczego?

(Mogą wybrać postać, która walczy o bliskie im prawo, mogą jednak także wybrać niezależnie postać i prawo, np - Bliska mi jest postać Malali Yousafzai, bo walczy o prawo kobiet, dzieci do nauki. i bliska mi jest wolność słowa, bo nieskrępowana możliwość wyrażania poglądów to dla mnie podstawowe prawo).

(Jeśli zamierzasz realizować ćwiczenie III niniejszego scenariusza, możesz zapisać i zachować prawa i wolności, które wymienią OU).

Potrzebny czas: około 10 minut.

Ćwiczenie III. Prawa człowieka. Twoje prawa.

Potrzebny czas: 55 - 105 minut

Przebieg ćwiczenia

Doświadczenie wariant I

1. Poproś OU, by zapisali na kartce A4 prawo człowieka, które jest dla nich szczególnie ważne. Jeśli prowadziłeś w tej grupie ćwiczenie II niniejszego scenariusza, możesz odwołać się do etapu zastosowania z tamtej pracy.
2. Podziel OU na 3-4 osobowe grupy. Możesz dobrać je losowo lub według praw, które wymienili. Możesz także nie tworzyć grup i poprosić o pracę indywidualną - w grupach łatwiej jednak o wsparcie.
3. Poproś, by każda OU powiedziała w grupie, dlaczego dane prawo jest dla niej ważne.
4. Rozdaj grupom egzemplarze Konstytucji lub ksero rozdziału II Konstytucji (Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela) lub poproś, by OU z pomocą swoich telefonów komórkowych odnalazły Konstytucję w Internetowym Systemie

Aktów Prawnych na stronie Sejmu: (<https://www.sejm.gov.pl/prawo/konst/polski/kon1.htm>). Zachęć, by przeczytały także komentarz do danego artykułu Konstytucji na stronie RPO. W tym celu powinny wpisać w wyszukiwarkę numer artykułu i skrót RPO (np. "RPO art. 70) lub nazwę prawa/wolności i skrót RPO (np. "RPO wolność słowa"). Po wejściu na stronę należy kliknąć "więcej szczegółów"). Strona wyświetla nie tylko komentarz do danego artykułu, ale także informacje o powiązanych z nim działaniach i interwencja RPO.

5. Poproś, by OU:
 - Odnalazły informacje o prawach i wolnościach, które wybrały.
 - Dopisały na kartce A4 numer artykułu mówiący o danym prawie i wolności oraz najważniejsze informacje o nim - tak, by były one czytelne dla innych.
6. Poproś OU, by powiesiły efekty swojej prac na jednej ze ścian. Zaprosz wszystkich do

krótkiej wycieczki po wystawie praw człowieka. Poproś, by zapoznały się z informacjami.

Potrzebny czas: 15 - 30 minut.

Potrzebne materiały: kartki A4, egzemplarze Konstytucji (co najmniej jeden na grupę) lub ksero rozdziału II Konstytucji (Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela) lub telefony komórkowe OU z dostępem do sieci. Telefony będą też potrzebne, by OU mogły poczytać informacje na stronie RPO. Ściana do stworzenia wystawy o prawach człowieka z wyników prac grup i taśma malarska do ich przyklejenia. Ew. flamastry i długopisy dla grup.

Doświadczenie wariant II

1. Poproś OU, by zapisali na kartce A4 prawo człowieka, które jest dla nich szczególnie ważne. Jeśli prowadziłeś w tej grupie ćwiczenie II niniejszego scenariusza, możesz odwołać się do etapu zastosowania z tamtej pracy.

2. Zastosuj jedną z rutyn (jedno z narzędzi) krytycznego myślenia. Krytyczne myślenie to jedna z kompetencji przyszłości, w opinii ekspertów i ekspertek niezbędna, by odnaleźć się na rynku pracy (m.in. raport Światowego Forum Ekonomicznego - organizatorów konferencji w Davos - The Future Of Jobs Report 2020 <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2020/> [15.05.2022]) - warto ćwiczyć się w nim przy każdej okazji. Narzędzia krytycznego myślenia, zwane też rutynami, porządkują i ułatwiają proces myślowy. W tym ćwiczeniu proponuję jedną z dwóch rutyn:

3. Most. Gdy OU wybiorą już prawo lub wolność, które z jakich powodów jest im bliskie, poproś, by zantowali:
 1. trzy skojarzenia, myśli, jakie mają z tym pojęciem.
 2. dwa pytania, które nurtują ich w związku z tym prawem/wolnością,
 3. jedną metaforę lub przenośnię, którą mają w związku z nim (np: wolność słowa jest jak..., bo...).

Zapisanie powyższego procesu myślowego jest ważne. OU wrócą do swoich odpowiedzi na koniec zajęć.

4. Pomyśl - zastanów się - zbadaj. Poproś OU, by zastanowiły się:
 1. co wiedzą o wybranym przez siebie prawie/wolności,
 2. co ich w nim zastanawia, ciekawi?
 3. czego chcieliby się dowiedzieć, zgłębić?Poproś o zanotowanie odpowiedzi, następnie

o przedyskutowanie ich w parach, potem w grupach, które stworzysz.

Dalej postępuj jak w wariacie i doświadczenia.

Potrzebny czas: 25 - 40 minut.

Potrzebne materiały: kartki A4, egzemplarze Konstytucji (co najmniej jeden na grupę) lub ksero rozdziału II Konstytucji (Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela) lub telefony komórkowe OU z dostępem do sieci. Telefony będą też potrzebne, by OU mogły poczytać informacje na stronie RPO. Ściana do stworzenia wystawy o prawach człowieka z wyników prac grup i taśma malarska do ich przyklejenia. Ew. flamastry i długopisy dla grup.

Refleksja

Zapytaj OU jak im się pracowało. Czy zadanie było proste, czy trudne? Czy któreś ze znalezionych lub przeczytanych podczas wystawy informacji były dla nich zaskakujące? Nowe?

Czy prawa, o których czytały można jakoś ograniczyć? Jeśli tak, kto, kiedy i jak może to zrobić? Czy Konstytucja o tym mówi?

Potrzebny czas: około 10 - 15 minut.

Wiedza

Uporządkuj wiedzę OU o prawach człowieka. Wprowadź pojęcia i informacje z prezentacji. Dostosuj wiedzę i przykłady do potrzeb OU (nie musisz pokazywać wszystkich slajdów).

Potrzebny czas: około 15 minut.

Potrzebne materiały: prezentacja i sprzęt potrzebny do jej wyświetlenia.

Zastosowanie

Wariant I

Zapytaj OU, czy jest coś, co one mogą zrobić na rzecz wzmocnienia prawa lub wolności, którą wybrały lub innych, które w toku zajęć wydały im się ważne. Zaproś do pracy w grupach lub parach. Daj przestrzeń do podzielenia się tym, co ustaliły.

Potrzebny czas: około 10 - 15 minut.

Wariant II

Zapytaj OU, czy jest coś, co one mogą zrobić na rzecz wzmocnienia prawa lub wolności, którą wybrały lub innych, które w toku zajęć wydały im się ważne. Zaproś do pracy w grupach lub parach. Daj przestrzeń do podzielenia się tym, co ustaliły.

Jeśli wybrałeś/wybrałaś wariant II scenariusza (włączyłeś/włączyłaś rutyny krytycznego myślenia), wróc do nich - zapytaj, na ile osobom udało się odpowiedzieć na pytania, które postawiły na początku ćwiczenia?/ Czy wiedza, którą mają o danym prawie poszerzyła się? A może pojawiły się kolejne pytania? Zachęć do dalszych poszukiwań, zaoferuj pomoc w poszukiwaniu odpowiedzi. A może pytania OU mogą być przedmiotem kolejnych warsztatów/lekcji?

Potrzebny czas: około 15 - 20 minut.

Zamknięcie cyklu zajęć (trzech ćwiczeń)

Potrzebny czas: około 5-15 minut.

Przypomnij krótko, co robiliście podczas wszystkich ćwiczeń. Zapytaj, co OU biorą dla siebie z tych zajęć. Jeśli na podsumowanie zostało mało czasu, poproś o to, by odpowiedzi zapisali na post itach (małych samoprzylepnych kartkach) lub w postaci smsa do nich samych (jeśli starczy czasu, poproś chętne osoby o odczytanie smsów).

Powiedz, że chętne i zainteresowane prawami człowieka osoby mogą zapisać się do newslettera Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka. Jego elementem są omówienia wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Więcej informacji: www.hfhr.pl

Materiały dodatkowe i inspiracje do pogłębiania tematu:

- tekst Marka Nowickiego "Co to są prawa człowieka?" - tekst porządkujący krótko znaczenie podstawowych, najważniejszych pojęć z zakresu praw człowieka: <https://www.hfhr.pl/publication/co-to-sa-prawa-czlowieka/>
- Strona Parlamentu Europejskiego poświęcona Nagrodzie Andrieja Sacharowa - zawiera informacje o Andrieju Sacharowie, o nagrodzie, o osobach nagrodzonych: <https://www.europarl.europa.eu/sakharovprize/pl/the-prize/andrei-sakharov>
- Medialny smartphone. To narzędzie przygotowane w ramach projektu przez kilka organizacji, w Polsce - przez Centrum Edukacji Obywatelskiej. Medialny smartphone to seria pytań, które warto sobie zadać analizując konkretną informację. Można wprowadzić je przy omawianiu wyników poszukiwań OU): <https://media.ceo.org.pl/aktualnosci/media-literacy-smartphone>
- Scenariusze zajęć o konstytucji i prawie pod redakcją Marii Ejchart Dubois i Macieja Sopyło. Stworzone na potrzeby organizowanego przez Stowarzyszenie im. prof. Zbigniewa Hołdy Tygodnia Konstytucyjnego scenariusze zajęć dla dzieci i młodzieży stanowią dobry materiał przygotowawczy w zakresie praw człowieka i wybór gotowych ćwiczeń pogłębiających problematykę poruszaną w niniejszym scenariuszu: <https://stowarzyszenieholda.pl/jak-uczyc-ciekawie-o-konstytucji-i-prawie-tydzien-konstytucyjny-dla-nauczycieli-i-nauczycielek/>
- Scenariusz zajęć Agnieszki Chmieleckiej i Macieja Sopyło pt. "O prawach człowieka globalnie". Stworzony w ramach jednego z projektów Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, stanowić może dobre uzupełnienie i kontynuację podjętej tematyki: <https://www.hfhr.pl/wp-content/uploads/2018/04/O-prawach-czlowieka-globalnie.pdf>